

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG;
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBÖL Kedden 27. Decemberben 1791.

Belső Tudósítások.

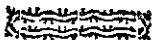
Tegnap, u. m. Szent *Isván* napján, a' hajdoni szokás szerint egész Ts. Kir. Udvari Gálában vala az Udvar a' Sz. *Isván* Templomában Isteni szolgálaton. *Ferentz* és *Josef* fő Hertzegek egy 6 lovas Gála szekérben, a' Drabant Gárdáktól körül vétetve, és a' magok Udv. fő Mesterek által kilitve leg-elöl menének. — Az után megyen vala a' Tsászár a' maga 6 lovaktól vonatott Ts. K. Gála szekérében; kinek szekere után megyen vala egy sereg gyalog Udv. Drabant, és a' N. M. K. Testőrző Sereg, a' maga ujj Oberstlájdinántja az ifjú Hertzeg *Eszterházy* vezérlése alatt kiliri vala; és végre egy sereg katonaság.

Az ujj-elztendő első napján, valamint meg-bóldogult kegyelmes édes Anyánk *Mária Theresia* alatt

P p p p p

latt vala, az első F. Udvari Gála léfzen; és talám ezen nap még több örvendetes híreket - is szüendő.

Bóldog az a' Király, ki az érdemet maga keresi - fel, hogy meg - jutalmaztassa! de sokkal boldogabbak azok a' Jobbágyok, kiknek az ő Fejedelmek 's Királyok édes Attyok!! — és ezeknek érdemeit önként jutalmaztatták. — Ama vitéz hírről még *Europán* kívül a' vad Némzetek között is eléggé ismeretes *Erdödy* Húlvár seregébéli Keresztes Vitéz, Fő-Strázsamester M. *Szarvay* Ur, a' múlt héten, a' N. M. K. Testőrző Seregnél Fő-Strázsamesternek hirdetteték - ki Gr. *Pálffy* helyébe, és ma ezen hivataljához való hűségét hitével petsétele - meg. — Ezen tudva lévő Keresztes Vitéz Ur a' maga Kegyelmes Fejedelmének már ez előtt is vele közlött Kegyelmeiségevel tökéletesen meg - lévén elégedve; Dec. 21 - dikén, a' midőn még csak nem is álmodoznék — nem hogy kérte volna ezen Hivatalt, bé - mengyén jó reggel egy Udvari Gavalér szállására, 's véletlenül ezt az izenetet vivé *Szarvay* Urnak: „En egyenelsen ő Felségétől - jövök, és azt méltoztatik ő Felsege tudakoztatni az Urtól, hogy tettik - é Gr. *Pálffy* helyébe a' N. M. K. Testőrző Seregnél első Fő-Strázsamesteri Hivatalt vállalni, vagy nem? Ezen véletlen izeneten csak el - bámulván a' Keresztes Vitéz *Szarvay* Ur, egyebet nem tudá hirtelen felelni: „En, az én Kegyelmes Urannak már is velem közlött Kegyelmeiségevel tökéletesen meg - lévén elégedve, ezen hivatalnak kéréséről soha még csak nem is álmodoztam; de ha az én Kegyelmes Fejedelem az ő háttár nélkül való Kegyelmeit rajtam önként ujjabb Kegyelmeikkel tetézni nem szünik - meg, én előttem ő Felsegének leg - kisebbik parantsolatja - is nem egyéb, hanem a' leg - nagyobb *Grátzia*.“ — Más nap, u. m. 22 - dikben a' Fejedelem eleibe hívaték *Szarvay* Ur, kit a' Fejedelem így mondatik meg - szolítotttnak lenni: „Kedves *Szarvasim*! Annyi fok vitéz tsatázása, vér - ontása, szenvedése és hasznos szolgálatja után egy nyugodalmas kenyeret kívántam

tam adni érdemeinek, és további kegyelmességeim-
ről legyen bizonyos — maradjunk együtt Bétsben!
— Még 21-dikben mingyárt maga tulajdon kezé-
vel írta vala meg ő Felsége az ezen Hivatalra szol-
gáló *Resolutziot*, melly, a' mint érthettük szóról
szóira így vala, a' Németből Magyarra fordítva:
„ *Az el-tántoríthatatlan Hívség, a' meg-rettenthetet-
len bátorság, a' magát meg-külömböztetett vitézség,
a' sáradhatatlan hív szolgálat, szenvedés; a' különös
elmebeli tehetség — az emberi külső és belső tökél-
letességek indíttanak engemet arra, melly szerint Er-
dődy Húszár Seregbéli Fő-Strázsamester Szarvasit,
a Magyar Testörzö Sereghez első Fő-Strázsamesternek
neveztem.*

Nem lehet azt le-írni, melly nagy bétülettel
és tisztelettel viseltetnek mindenk, egész Bétsben
ez eránt az Ur eránt, valakik tsak a' Szarvasy ne-
vet halják, és alig tudja el-intézni kinek jelennyék
meg asztalánál, olly sok helyre hivatalas. Én ma-
gam jelen voltam egy Kávéházban, hol ezen Ur
történetből elé-menvén, az egész Kávéházbéli so-
kaság ki-omlott nézésére. — *Böldog Isten!!* a' ki
most az élet halál között küszködik vala olly sok
véres-tatákban; a' kit nem régiben véres fővel,
mint Pogány kéznél lévő fogolyt víznek vala *Vid-
dinbe* a' Nagy Vezér, Sátorába; kinek élete számta-
lanul tsak egy haj-szálon függett, most az ő érde-
meinek (Nemzete ditsőségére) Borostyán Kofzorú-
ját viseli.

Már ki-jött a' F. Rendelés, 's ki is Hirdettetett,
hogy az 5 ezttendőknél régebben szolgáló Királyi
Magyar Testörzö Tisztek tsak az új ezttendőnek el-
ső napjáig maradandók a' Testörzödi seregnél; ! és
addig, míg érdemek és Rangjok szerint való Hiva-
talban léphetnek, mindeniknek 150 r. f. létszen pen-
ziója — melly szerint már most 11 Nemes ifjak jö-
nek újjonon a' Magyar Gárdához.

Tegnap érkezett *Romából Bétsbe* a' Pápa *Nun-
ciusához* a' Kurir azon alább, már a' Német leve-
lek

lek szerint, le-irt szomorú hirrel, hogy ő szentsége a' Pápa igen terhes nyavallyák alatt fekszik.

Nem régiben jelentettük vala, hogy a' G. Frisz Kompániája, vállolta, bizonyos kötélek alatt, magára Bétsnek hussal való tartását. Már most úgy értjük, hogy csak ezen kevés idő alatt már 100 ezer forintnál többet vesztett volna, mellyre nézve azon kérte volna az Udvar, hogy ezen Contractus bontaná-fel, és a' kompánia kész az Udvarnak 400 ezer f. fizetni, ha az arról tett Contractus alól fel-szabadítja. Az Udvar tehát egy Udvari Commissiot állított-fel, hogy ezen dologról tanátskozzék; mivel mind Moldvában, mind Oláhországban olly kevésnek találta az ökor; mind Magyar és Erdély-országban; a' mi pedig van az a' szá orittásra, és a' föld-mivelésre olly' szükséges, hogy azokat meg-emészteni lehetetlen.

Egy példa nélkül való példánk vagyon, hogy Erdélyben az idén egy valaki 800 forintokon vett egy kövér sertést, melly pénzel hajdon 10-et lehetett venni — a' szarvas marhák meg-bővülésére még 10 elztendők kívántatnak.

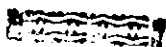
Felséges Urunk ezen h. 12-dikén e' következő igen nevezetes F. Parantsolattyát bótsáttá a' maga Tsch és minden Ausriai örökös Tartományainak Udv. Kantzelláriájához. — „Mint hogy ő Felsége örökös Tartományaiiban elő forduló mind történetekről, hogy mind Jobbágyainak hamarabb és érezhetőbb segítségekre lehessen, mind pedig az érdenet szorossabban ismérhesse és jutalmaztathassa, tudósittani kíván: ezen az okon azt akarja, hogy minden Német Tartományainak igazgatóji, hónapoként azt, a' mi ő alattok történik röviden a' a' mennyiben lehet, de jó rendel, ő Felségének egyenesen ő magának írásban küldjék-bé. Azok a' dolgok pedig, a' mellyek felüll ő Felsége minden hónap alatt magának szoross tudósittást fog kívánni ezek lesznek: —

„Valamint a' Publicumnak, egész közönségnek, Városoknak, helységeknek és faluknak, így szintén külö-

különös klasifikoknak és személyeknek panaszai; a' szerentsétlen történetek, rosz idő, tiiz és víz által okozott károk; ragadó nyavaják és marha döge, az eleség árának növése vagy kisebbedése; az aratásnak és szüretnek idejében való állapotvok; a' parantsolt dolgoknak bé-töltése, és követése; közönséges épületeknek meg készüllése; a' nevezetesebb személyeknek és tisztviselőknek halála; a' kitettőbb idegeneknek meg-érkezése és valahol való mulatása; a' magokat tehetségek, igyekezetek és szorgalmatosságok által meg-külömböztető Tiszt-vifelők; jobbágyaikhoz való jó magok visletek. és a' mezei munkának szorgalmatosságnak elő-mozdítása által dicséretet érdemlő Uraságok 's ezeknek Tisztycik; újj kereskedésnek bé-hozása és Fábrikának fel állítása: minden nevezes Talentom, alkalmasság, jó-hazafiság, és hasznos találmány által magokat ki-mutató személyek; egy szoval minden a' mi a' hazát és ennek lakosait illeti 's azonban vagy hamar segítségét és rendelést, jutalmat és fel-indittást, egy szoval az ő Felsége figyelmetességét meg-érdemli. Midőn a' szükség siető segítő eszközöket kíván, ezek eránt is egyelzersmind tudositást vár ő Felsége.

F. Palatinusunk ő Hge e. h. 20-dikán szerentsésen meg-érkezék Budára. Mikor fogják az Ország Deputátusai itten a' magok üléseiket el-kezdedzeni, még nem bizonyos, hanem ugy halljuk, hogy nem előbb a' jövő Mártziusnál.

Temesvárról ezt írják, hogy itt igen nagy várokozással várják sokan mi-némü ki-menetellel fog el-végezödni azon K. Commissioknak nyomozása, mellyek közzül egy rendbéli ide már két hónapokkal ez előtt meg-érkezett vala, a' más rendbéliiek pedig minden órán meg-érkezendök, 's a' Kamarális Administrátiónak, és ennek Tisztycinek Denunziátziójára akarnak bizonyos ki-nyomozásokhoz kezdeni. — Biztossa ezen Commissioknak, Kir. Hellytartó Tanátsnál Tanátsos *Latinovits Bapt. János* Ur, ki-is már munkájához hozzá fogván, rész szerint

szertint Temesvárt mulat, rész szerint a' Kamara jószágait járja.

Kolozsvár 15. Dec. — „Kedves Kurirom! A' *Sombori Posta-mestert Potyó Jánost*, ezen hónapnak 5-dikén meg-ülék a' maga házában. Ennek szerénstelen esete hogy közönséges Levelekben-is olvastatsék méltó. Ezen Posta-mester nöstelen állapotban lévén, tartotta maga mellett egy Öttsét, még pedig olly tzeállal, hogy hóltá után a' Posta-mesterséget-is néki hadja — és egy Húgát — de tartott azonban egy más vászon Tselédet-is házánál, a' ki vel talám nem egészen törvényesen élt. Ezen személyt az Öttsé sem utálta, a' mint a' hir közönséges rólla, és az a' személy-is több kedvét találván az Öttsébe, már most nem ok nélkül gyanitják, hogy ezek ketten lettenek volna a' Posta-mester Gyilkosai. Az irt napon vendégei vóltanak a' Postamesternek, (ki minden érd. útozót betsülettel fogadott) és a' Vatsora, idején, mint egy 8 óraker meg-esvén, ezeket a' hüdig kisírte, és onnan vízszá-térvén, a' Tseléd házba ment, hol a' Húga szitált, és ottan lokotskáig belzélgetvén, a' fenn irt személy maga szobájába való menetelét alig várhatván, kétség kívül már az előre el-intézett gonosz szándékot tzeolván, meg-szollitja, hogy mennyék-bé már az Ur, és feküdjék-le! Midön nem sok idő múlva bé-ment volna a' Postamester fekünni, és az ajton bé-lépett volna, ugy vágták egy fejszével főben, hogy mingyárt azon helyen maradt, és ott-is hagyták mind addig, mig a' Húga észre vévén a' dolgot, a' szomszédban lévő Örményt által hívta, és hát az ajton se lehet bé-menni a' testtől. Az Örmény küld a' Szolga-Bíró után, és így tevék a' testet ágyban; addig pedig az Öttsé, mintha semmit sem tudna a' dologban, azon roszsz személyel borozott — azt mondván az oda ment Örménynek, hogy a' Báltya részeg lévén, ott el-esett s. t., holott a' fejsze élével ugy vólt főbe vágva, hogy az agya-veleje-is ki-esett, és a' mint az oda ki vitt Doktor és Borbély belzelli, az

az egész Koponyája ketté vólt vágva. A' Szolga-Bíró az Öttsét el-fogatta azon rozíz személlyel edgyütt, és külön külön zárván őket, ide a' V-gye Tömlöttzébe bé-küldötte. Közönségesen ugy vélekednek, hogy nem más, hanem az Ötse lett legyen Gyilkosa — még pedig azon gaz személynek ingerléséből és meg-edgyezéséből — várjuk-el mi lelsz belőlle. Kegyetlen teremés az ember!! *Auri Sacra James quid non mortalia cogis pectora!*

Eger Dec. 20-dikán. — Kedves Kuritom! Nagy emlékezetű II-dik *Josef* által, kihez még ez előtt a' Világ az Uralkodók között hasonlót nem ismért, elsőbben bé-hozatoit, annak-utánna pedig most szerentsésen uralkodó F. II-dik *Leopold* édes Atyánk alatt Törvényben-is bé-iktatott Kereziényi türelem olly különös munkálkodásokat vilzen végben, mindennéma Valláson lévő emberek sziveiben, hogy az igaz Hazafiú leg-nagyobb örömmel emlékezheth azokról: Én néked, kedves Kuritom! egyedül kimondhatatlan örömetől ösztönöztetvén, aztat meg írni szükségesnek véltem, a mi e' mai napon mi nállunk történt.

Bizonyos Jovicza György Ur ide való Görög kereskedő 's tehetős lakos, mai napon 300 r. f. tett le kéz pénzben a' Város Magilirátusá előtt olly meg hagyással, hogy ezeket azon Magistratus bölts Itélete szerént az Ispotályban, melyben ekkoráig tsak a' Pápiisták vétettek be! elől fordúlható nagyobb szükségekre tettzése szerint intézhesse: ez olly híres és Istenes tselekedet, hogy még Egerben talán soha sem történt.

A' végetta Magistratus is eztet nekie az együgyü szegényeknek nevében előre illendően megköszömvén, el-végezte hogy említett Jovicza György Ur minden Taxa nélkül (mellynek sefe ekkoráig a' Magistratualis személyek között szokott fel olztatni) a' polgárok Izámában bé-véteisen, 's bé-irattafson, és crkül nékie a' szokott patsétes Levél is ingyen ki adattafson.

Hidd el kedves Kurirom, hogy tsak húsz ez-
tendő előtt is lenki sem gondolhatta volna, hogy
Egerben valaha a' Valásnak minden külömbbsége
nélkül, ennyire mennyen az egyesülés. Ely egé-
ségben.

Külső Országi Tudósítások.

Roma. Dec. 9-dikén írják innen, hogy ő Szent-
tsége a' Pápa, több terhes környül-állásai között,
ekkor tályban ujjabban igen félelmes egészségtelen
állapotban lévén, két rend-béli ér-vágások után-is,
egy néhányszor meg-ujult ajulások által terbelte-
tett, és végre a' harmadikszori ér-vágás tsendefitet-
te terhes nyavallyát annyira, hogy 8-dikban dél
előtt beteg ágyái addig el-hagyhatná, a' meddig
az Istennek egy *Serafina de Tamás* nevű hiveséges
szolgáját a' meg-boldogultak közzé számlálatottnak
lenni ki-hirdelhetné. — Abbás *Maury*-is itt va-
gyon Romában: szorgalmatosan látogattya az itt
lévő Frantzia Királyi Hertz. Afzszonyokat. Ő ol-
talmazta vólt mások felett a' Frantzia első Nemze-
ti-gyülésben a' Pápanak és a' Papságnak ügyét —
noha még eddig kívánt ki menetel nélkült — és ezen
érdemei nem engedik semmit-is kételkednünk, hogy
a' Pápa által már eddig-is — in *Pettó* — Kárdina-
lisi főre-való ne határozatott volna el az ő szá-
mára. — Nagy reménysége vagon, hogy a' ma-
ga Strafsburgi el-hagyott juhái közzé bizonyos idő
mulva nem kifsebb triumfussal fog a' Frantzia Ne-
meseégtől bé-kisértetni, mint a' *Lüttikhi* Püspök
az Ausíriai Sergek által, a' minap, Lüttikhbe.

A' Frantzia meg nem esküdött Popokról ezen
örvendetes hirrel kedveskedhetünk, hogy Dec. 11-ken
még meg nem erősitette vólt a' Király az ellenek
hozott Dekretomot: nem tsak — hanem a' *Párisi*
Direktoriumnak némely tagjai egy jelentő levelet is
közlöttek tanáts képpen a' Királynal, mellyben,
hogy ezen Papok ellen iratott Dekretomot meg ne
erősítse, némelly okokra nézvé erősen jóvalólyák.